

سکوت

«مذبوحانۀ» کابل

وزیر تحصیلات عالی:
درخواست تبدیلی دانشجویان
به هیچوجه پذیرفته نمیشود

وزیر تحصیلات عالی در پاسخ به این سوال که برخی از دانشجویان در رشته‌های خلاف میلشان کامیاب شده‌اند، گفت: «دانشجویانی که نمراتشان برای رشته مورد نظر بسنده نبوده، کمیته کانکور برای جلوگیری از ناکامی آنان را به رشته‌های غیردلخواهشان آن‌ها را معرفی کرده‌اند».

مشقه ۶

مشقه ۶

سرزنش پنتاگون
به خاطر شکست پروژه «بُز»

مشقه ۶

داوبو لگولو د کانالونو پاکول

د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت د ملي پیوستون پروگرام د ساتنې څارنې او کارموندنې د پروژې د عملي تطبیق په لړ کې پدې وروستیو کې د بدخشان او تخار په ولایتونو کې د کانالونو د پاکولو پروژې په لار واچول شوې . د سولې له پاره د کارموندنې ملي پروگرام چې د ساتنې او څارنې د نغدې وجهې پروژې ترسیرې لاندې په کار اچول شویده د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت د ملي پیوستون پروگرام ددې تر څنګ چې د ټولګټو پروژو د بیارغونې زمینې برابرې ، زمونږ یو شمیر کلیوالو ته هم د لنډ مهاله او اوږد مهاله کارونو امکانات منځته راوړي دي .

یو له دې کانالونو څخه د بدخشان ولایت د فیض آباد په ښار کې شتون لري چې د ساتنې او څارنې پروژې له مخې یې د پاکولو کار پیل شوی دی . د یادونې وړ ده چې د کانال پاکولو کار د فیض آباد نوي ښار نه پیل او د سنگ مهر په سیمه کې په دوه برخو ویشل شوی دی . یوه برخه یې د ارګو ولسوالۍ د چته او اوسیتي ترکلي جریان لري او دوهم استقامت یې د سیفون له لارې د کوچني سیند باندې تیر شوی او د قرع کلي د فامیلیو ترپایه پورې غځیدلی چې پنځه شوراوې پکې شاملې دي ، ضمنا نوموړی کانال د فیض آباد ښار اړوند شاوخوا سیمو په سمسورتیا کې ارزښتناکه او د پاملرنې وړ رول لري .

د نوي ښار د کانال پاکولو چې د اړوندو شوراگانو د ویش له مخې سروې او د ۱۳۹۴ کال د کب میاشتې په وروستیو کې پیل شوی د کارجریان یې د اړوندو انجنیرانو له خوا څارل کېږي . پدې پروژه کې ، زمونږ یو شمیر بدخشاني وپنوالو ته د کارزمینه برابره شویده چې د هرې کاري ورځې په پای کې د کارگرانو حاضرې د مسوول انجنیر له خوا اخیستل کېږي او له مخې یې ورته لازمه تنخوا ورکول کېږي .

باید ووايو چې نوموړی کانال (۲۲،۴۵۳) کیلومتره اوږدوالی لري او ټولټال حجم یې (۳۵۱۱۰) مترمکعبه دی او (۲۷) شوراگانو د دې په پاکولو کې برخه اخیستې چې له دې جملې (۲۰) شوراګانې یې د بدخشان ولایت مرکز فیض آباد ولسوالۍ اړوند او پاتې (۷) شوراګانې یې د ارګو اړوند ولسوالۍ دي . ضمنا نوموړي کانال د پاکولو په بشپړېدو سره به ټولټال (۱۸۵۰) هکتاره کرنیزه ځمکه خړوبیږي او شاوخوا (۵۹۳۱) کورني له دې کانال نه ګټه اخلي چې مستقیم ګټه اخیستونکي یې (۳۷۵۳۲) تنه او غیرمستقیم یې (۱۸۷۶۶۰) تنو ته رسېږي .

د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت د ملي پیوستون پروگرام د ساتنې او څارنې پروژې د تطبیق په دوام د تخار ولایت درستاق ولسوالۍ د دوه نورو کانالونو د پاکولو کار هم تر لاس لاندې نیول شوی دی چې یو یې د نوي ښار او بل یې د زاړه ښار اړوند دی . د نوي ښار د کانال اوږدوالی (۸،۲) کیلومتره دی او د (۷) کلیو د پراختیایي شوراگانو اړوند دی او (۱۴۴۱) کورني د خپلو (۲۱۹۷) جریبه ځمکوپه خړوبولو کې ترینه برخمنې شويدي . ضمنا نوموړی کانال د ښار په ښکلا او سمسورتیا کې هم د پاملرنې وړ رول لري او ددې ترڅنګ یې زمونږ یو شمیر تخاري وپنوالو ته د کارزمینه هم برابرېږي .

همدا شان د زاړه ښار د کانال اوږدوالی (۷،۲) کیلومتره دی او د کلیو (۸) پراختیایي شوراګانې پکې شاملې دي چې (۱۴۷۲) کورني د (۳۰۰۰) جریبه کرنیزه ځمکې په خړوبولو کې ترینه ګټه اخلي . دغه کانال د کرنیزو ځمکو پر خړوبولو سر بیره د ښار په سمسورتیا کې هم مهم نقش لري .

د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت د ملي پیوستون پروگرام د ساتنې او څارنې پروژې زمونږ د خلکو د اقتصادي او ټولنيزې وضعې د ښه والي په برخه کې یو ګټور ګام دی او په دوام سره به یې د افغانستان د کلیو د پراختیا او هوساینې یوه روښانه دریځه د خلکو پرمخ پرانستل کېږي . د ملي یووالي حکومت په دې ارزښتناکه نوښت سره غواړي له یوې خوا زمونږ بیوزلو هیوادوالو ته د کار زمينه برابره کړي او له بلې خوا هم د هیواد د اقتصادي او پراختیایي بنسټونو په پایښت او دوام کې چې د یوې لسیزې په اوږدو کې منځته راغلی دی ، برخه واخلي .

د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت
د ملي پیوستون پروگرام دعامه اړیکو د فتر

یحیا مسعود

سخن ماندگار

۲۹ حمل؛

نخستین تجربه حکومت داری مجاهدین

۲۹ حمل در تاریخ معاصر از اهمیت ویژه برخوردار است و به همین دلیل، همه ساله از این روز در کنار ۸ ثور روز پیروزی مجاهدین و دیگر روزهای تاریخی و ملی کشور، بزرگداشت به عمل می آید.

در ۲۹ حمل سال ۱۳۷۱، مجاهدین به شهر هرات وارد شدند و نخستین جشن پیروزی و آزادی را در آن شهر تاریخی و فرهنگی برپا کردند. حدود یک هفته پس از این، یعنی به تاریخ ۸ ثور، دولت مرکزی به دست مجاهدین در کابل سقوط کرد.

تجربه نخستین حکومت داری برای مجاهدین که نزدیک به پانزده سال را در مبارزه با اشغالگران سپری کرده بودند، بسیار مهم بود. هرات به معنای نخستین تجربه حکومت داری مجاهدین نیز بود که افرادی از احزاب و تنظیم های مختلف، زمامداری هرات را به دست گرفته بودند. این تجربه در آن زمان که بخش های وسیعی از کشور و به ویژه کابل در هرج و مرج و نزاع های درونی می سوخت، برای نظام جدید اسلامی در کشور تجربه بی گران سنگ و پربار می توانست باشد.

البته وضع کابل به دلیل نوع نگاه کشورهای مداخله گر و بیگانه به افغانستان و برنامه های استراتژیک آنها می توانست کاملاً متفاوت باشد؛ ولی در یک تحلیل همه جانبه، هرات نیز به همان میزان می توانست مورد توجه کشورهای قرار داشته باشد که نمی خواستند مجاهدین تجربه موفق از حکومت داری ارایه کنند.

مسأله دیگر که بسیار اهمیت دارد، این است که مسایل دیروز را باید متناسب به ظرفیت ها و امکانات همان زمان سنجید و نه ظرفیت هایی که امروز پدیدار شده اند. اگر مقایسه ها غیرمتناسب و بی زمینه صورت گیرند، بسیاری از حرکت ها و اقدام های گذشته، اشتباه آمیز به نظر می رسند و شاید گفته شود که چرا از فلان گزینه ها که امروز در برابر ما قرار دارد، کسی استفاده نکرد. اما این نوع تحلیل، ما را به شناخت واقعیت های تاریخی موفق نمی سازد و باعث سرخورده گی و بدبینی می شود؛ در حالی که نگاه واقع گرایانه سبب می شود که مسایل به درستی مورد توجه قرار گیرند و ضعف و قدرت های آنها ارزیابی شوند.

یکی از مشکلات اساسی مجاهدین در زمان پیروزی شان، بی برنامه گی آنها بود. شاید کمتر کسی از میان نسل رهبری مجاهدین به معضل کلانی به نام دوران پس از جهاد مسلحانه و دولت داری فکر کرده باشد و اگر هم فکر کرده بود نیز، شاید به دقایق مسایل کمتر توجه نشان داده باشد. ما در آن زمان واقعاً فاقد هرگونه الگو و تفکر برای دولت داری بودیم و به همین دلیل هم زبان های بزرگی را از ناحیه افتراق های درونی، مداخله های بیرونی و عدم مدیریت وضعیت متحمل شدیم.

ولی هرات این معضل را به صورت نسبی توانسته بود در همان زمان حل کند. این شهر به آسانی در اختیار مجاهدین قرار گرفت و هیچ اغتشاش و آشوبی برپا نشد. این مسأله با توجه به تجربه کابل و برخی دیگر از شهرهای کشور، بسیار اهمیت دارد.

در همین حال، فراموش نکنیم که در هرات مجاهدین نه تنها آرامش را به مردم هدیه کردند که از نیروهای موجود برای انجام بازسازی شهر که در دوران اشغال تقریباً ویران شده بود، استفاده کردند. اما با این حال، به دلیل نبود امکانات و هزینه های لازم، این امر به کندی پیش می رفت. تجربه هرات نشان داد که ظرفیت سازی و داشتن برنامه برای تغییر و حکومت داری، با اهمیت تر حتی از جنگ برای آزادی و مبارزه مسلحانه است. کشورداری از کشورگشایی دشوارتر است و اگر در این زمینه آماده گی های لازم وجود نداشته باشد، می تواند پیامدهای ناگواری به دنبال بیاورد.

آن ولایت پس از ۲۹ حمل، به حداقل های حکومت داری مجهز بود، ولی از آنجایی که کل کشور دستخوش ناملايمات و اغتشاش های ویرانگر درونی بود، این حداقل ها نمی توانستند اثرات خود را در دیگر بخش های کشور ظاهر سازند. اما با این همه، از این تجربه درس های زیادی می توان گرفت و از آن به عنوان نخستین الگوی حکومت داری مجاهدین می توان یاد کرد که کاملاً عاری از انتقام گیری و کشمکش های ذات البینی بود.

اگر حکمتیار به صلح پیوندد

امتیاز دادن به گروه های افراطی، چه از روی خوش باوری و یا هم بنا بر تعلقات گروهی یا قومی، تجربه ناکامی است که پیامدهای منفی آن را در دوران دولت پیشین افغانستان به رهبری آقای کرزی دیدیم. این روش نه تنها به حل معضل تروریسم منجر نمی شود، بلکه برعکس باعث تقویت گروه های دهشت افکن می شود و این ذهنیت را برای آنها خلق می کند که می توان با دهشت افکنی و عملیات های تروریستی، از دولت ها امتیاز گرفت. دولت وحدت ملی نباید با اتکا به این روش های نادرست، رسم ناپسند امتیازدهی در مبارزه با پدیده تروریسم را بیش از پیش نهادینه سازد و این گونه خود را از درون با خطر سقوط و انهدام مواجه کند

نیتی به آوردن صلح به افغانستان داشته باشند. اگر پاکستان خواهان ختم جنگ و تحقق صلح در افغانستان می بود، باید طالبان را که بیشتر از تمام گروه های تروریستی، عملیات های دهشت افکنانه را در افغانستان سازمان دهی کرده و به اجرا می گذارند، به میز مذاکره با دولت حاضر می ساخت، نه حزب اسلامی را. زیرا حزب اسلامی آن قوت سابق را ندارد و اکثر کدرهای آن به علت سیاست خشن و رهبری غیرسالم حکمتیار و همچنان به دلیل وابسته گی او به سازمان استخباراتی پاکستان، از حکمتیار بریده اند و سال ها می شود که با دولت همکاری دارند. از این رو توافق با حزب اسلامی، هرگز مانع تداوم جنگ و خشونت در افغانستان نخواهد شد.

افغانستان پس از سال ها جنگ تحمیلی، به امنیت و صلح پایدار نیاز دارد و اگر پاکستان در این راستا صادق می بود، باید تمام گروه های تروریستی که از خاک آن کشور علیه مردم ما عملیات های هراس افکنانه را سازمان دهی می کنند، به مذاکره با دولت حاضر می کرد.

اعزام هیأت حزب اسلامی به کابل، هم زمان با مذاکرات چهارجانبه که از طرف طالبان ناکام ساخته شد، یک امر تصادفی بوده نمی تواند. شاید یکی از اهداف پاکستان آن باشد که به جهان نشان دهد که پاکستان در آوردن صلح به افغانستان صادق است و آمدن هیأت حزب اسلامی به کابل، نتیجه تلاش های صادقانه آن کشور در قبال صلح در افغانستان می باشد.

گذشته از آن، کاملاً بدیهی است که حزب اسلامی از دولت وحدت ملی در بدل توقف عملیات های انتحاری و انفجاری اش، امتیازاتی می طلبد. اگر دولت وحدت ملی ناسنجیده و یا از روی خوش بینی خواست های هیأت حزب اسلامی را که شاید گرفتن چندین پست دولتی باشد بپذیرد، در این صورت به دلایلی که در زیر عنوان می شود، اشتباه بزرگی را مرتکب شده است:

نتیجه چنین موافقتی به نفع پاکستان تمام خواهد شد، نه به نفع دولت وحدت ملی. اول این که حضور هواداران گروه حکمتیار در دولت افغانستان در صورتی که تضمینی برای قطع روابط حکمتیار با آی اس آی وجود نداشته باشد، می تواند نفوذ و حضور آی اس آی را در دولت افغانستان بیشتر سازد. این درحالی است که هم اکنون موجودیت ستون پنجم در دولت افغانستان، سیاست ها و عملکردهای دولت وحدت ملی را در امر مبارزه علیه تروریسم زیر سوال برده است و باید رهبران دولت وحدت ملی، ادارات دولتی به خصوص سکتورهای امنیتی کشور را از

اعزام هیأت حزب اسلامی به کابل جهت مذاکره با دولت، این روزها از موضوعات مهم در رابطه با صلح با گروه های دهشت افکن تلقی می گردد که توجه تحلیلگران و آگاهان امور را به خود جلب نموده است. تعدادی نسبت به این رویداد اظهار خوش بینی کرده اند؛ اما اکثراً بنا به دلایلی که در پایان تشریح خواهد شد، چندان به آن خوش بین نیستند و آن را برای رسیدن به صلح فراگیر و پایه دار، مضر نمی دانند.

گرچه که آقای حکمتیار و حزب او، چهره یی ناشناخته برای مردم افغانستان نیست؛ اما با آن هم این سوال مطرح می گردد که: «آیا پیوستن گلبندین حکمتیار به دولت، کمکی به صلح خواهد کرد و یا خیر؟» پرسشی که باید پاسخ آن را در نیت حکومت پاکستان، مخصوصاً سازمان استخباراتی آن کشور جستجو کرد. زیرا آقای حکمتیار چنان که که به همگان معلوم است، روابط بسیار نزدیک و دیرینه با سازمان استخباراتی پاکستان دارد و از طرف آن سازمان حمایت می شود. این روابط را می توان در دوران جهاد، دوره دولت مجاهدین از سال ۱۹۹۲ تا ۱۹۹۶ و پس از آن، از آغاز حکومت آقای کرزی تا به امروز، بسیار به وضوح مشاهده نمود.

در دوره جهاد، حزب اسلامی به رهبری آقای حکمتیار به دلیل تمامیت خواهی، علیه تمام تنظیم های جهادی می جنگید که این جنگ ها به نام جنگ های تنظیمی یاد می شود. در جنگ های تنظیمی آن دوره در یک طرف، حزب اسلامی در برابر همه تنظیم های جهادی قرار داشت و تلاش می کرد که باقی تنظیم های جهادی را از طریق خشونت از صحنه سیاسی افغانستان حذف نماید. در دوره دولت اسلامی مجاهدین به خاطر بی ثبات ساختن دولت مجاهدین، شهر کابل را از طرف جنوب هدف راکت های کور قرار می داد که به همین دلیل، لقب «قصاب کابل» را از طرف کابلیان کمایی کرد.

با روی کار آمدن حکومت موقت، آقای حکمتیار از قتل و آدم کشی دست برداشت و از آن زمان تا به امروز در پهلوی باقی گروه های افراطی چون طالبان، شبکه القاعده و شبکه حقانی، مصروف طراحی و سازمان دهی عملیات های تروریستی می باشد که بر اثر آن، صدها انسان بی گناه به قتل رسیده و به همین جهت، جامعه جهانی نام آقای حکمتیار را در فهرست سیاه قرار داده و ایشان در نزد مردم افغانستان و جامعه جهانی، یکی از بزرگترین رهبران گروه های تروریستی به شمار می آید.

با توجه به این پیشینه، بسیار بعید به نظر می رسد که آقای حکمتیار و سازمان استخباراتی پاکستان،

موجودیت عناصر مربوط به ستون پنجم پاک سازی کنند، نه این که با دادن امتیاز به گروهی که سال ها به هدایت و دستور آی اس آی از هیچ گونه جنایت برای بی ثبات نگه داشتن دولت ها در افغانستان دریغ نکرده، باعث تقویت هرچه بیشتر ستون پنجم در دولت موجود گردند.

هدف اصلی پاکستان، بی ثبات نگه داشتن دولت افغانستان است. انجام عملیات های انتحاری و حملات گروهی از بیرون و نفوذ و حضور ستون پنجم در درون دولت، می تواند این هدف پاکستان را بهتر برآورده سازد. از این رو دولت وحدت ملی برای خنثا ساختن این هدف پاکستان، هم زمان با عملیات های نظامی جهت پاک سازی مناطق از وجود گروه های افراطی، باید تدابیری را جهت پاک سازی دولت از وجود جاسوسان و عناصر مربوط به آی اس آی روی دست بگیرد. نفوذ و حضور این عناصر در ساختار نظام از طریق مشارکت سیاسی درحالی که هیچ تضمینی از قطع روابط این گروه ها با استخبارات منطقه وجود ندارد، می تواند به جنگ استخباراتی در افغانستان که عمده ترین چالش برای دولت افغانستان به شمار می آید، شدت بخشد.

امتیاز دادن به گروه های افراطی، چه از روی خوش باوری و یا هم بنا بر تعلقات گروهی یا قومی، تجربه ناکامی است که پیامدهای منفی آن را در دوران دولت پیشین افغانستان به رهبری آقای کرزی دیدیم. این روش نه تنها به حل معضل تروریسم منجر نمی شود، بلکه برعکس باعث تقویت گروه های دهشت افکن می شود و این ذهنیت را برای آنها خلق می کند که می توان با دهشت افکنی و عملیات های تروریستی، از دولت ها امتیاز گرفت.

دولت وحدت ملی نباید با اتکا به این روش های نادرست، رسم ناپسند امتیازدهی در مبارزه با پدیده تروریسم را بیش از پیش نهادینه سازد و این گونه خود را از درون با خطر سقوط و انهدام مواجه کند.

نشست مشترک

فعالان مدنی ۷ کشور جهان

فعالان مدنی هفت کشور جهان در کولمبوی سریلانکا گرد هم آمده و روی چگونگی برنامه‌های فعالیت مدنی در کشورشان بحث و تبادل نظر کرده‌اند.

در این نشست از افغانستان نیز چندین فعال مدنی و خبرنگاران حضور داشتند.

آنان در این نشست روی برنامه‌های‌شان در سال ۲۰۱۶ بحث و گفتگو کرده و چگونگی استفاده از فرصت‌ها و جلوگیری از چالش‌ها صحبت کردند.

فعالان مدنی و خبرنگاران افغانستان در برنامه سه روزه شان از مشکلات فعالیت مدنی و کار خبرنگاری با مهمانان صحبت کرده و دست آورد شان را نیز گفتند.

تمنا جهش خبرنگار خبرگزاری بخدی در این نشست می‌گوید که فعالان مدنی و خبرنگاران از کشورهای هند، پاکستان، برازیل، بوتان، بنگله دیش و ایتالیا شرکت کرده بودند.

خانم جهش می‌گوید در این برنامه، کارهای سه ساله جامعه مدنی و حرکت‌های فعالان مدنی در افغانستان به مهمانان قرائت شد.

او می‌گوید فعالیت و دستاورد سه ساله کشور های هند، پاکستان، افغانستان و بوتان برابر بود به کار ۴ ماه فعالان مدنی در افغانستان.

در این نشست گزارش‌های رای

تهیه کرده و برای مهمان به نمایش گذاشتند، جهش می‌گوید آنان خبرنگاران و فعالان مدنی افغانستان در این نشست گزارش‌های رای تهیه کرده و برای مهمانان به نمایش گذاشتند، جهش می‌گوید آنان «بانوان نیروی های هوایی افغانستان» را برای مهمانان به نمایش گذاشته اند که این گزارش با تشویق مهمانان همراه شد.

در این برنامه گزارش‌های تهیه شده از سوی فعالان مدنی و خبرنگاران افغانستان از سوی داوران ایتالیایی و سریلانکایی بیشترین رای را گرفت و بین کشورهای آسیای جنوبی اول شد.

اجازه ندادن خبرنگاران و فعالان مدنی از میدان هوایی سریلانکا فعالان مدنی و خبرنگاران افغانستان می‌گویند پولیس میدان هوایی سریلانکا آنان را برای چندین ساعت در میدان هوایی این کشور نگهداشته و اجازه خروج به آنان را نداده است.

تمنا جهش خبرنگاری که در این نشست شرکت کرده بود می‌گوید زمانی که آنان یکجا با فعالان مدنی و خبرنگاران کشور های دیگر می‌خواستند از میدان هوایی خارج شوند پولیس تنها به اتباع افغانی اجازه خروج را نداد.

خانم جهش می‌گوید آنان حدود پنج ساعت را در میدان هوایی این کشور سپری کردند تا با نشان دادن کارت

اخراج ده روزه عضو مشوانی به دلیل حمله فیزیکی به وزیر

مجلس نماینده‌گان سیخی مشوانی را به دلیل حمله فیزیکی به وزیر انکشاف دهات در جلسه علنی مجلس، برای ده روز از حضور در مجلس منع کرد.

سخی مشوانی، نماینده ولایت کنر در مجلس نماینده‌گان در جلسه علنی مجلس روز چهارشنبه هفته گذشته (۲۵ فروردین) با شنی به صورت نصیراحمد درانی وزیر انکشاف دهات زده بود.

آقای مشوانی همان روز هم به دستور ظاهر قدیر نایب رییس مجلس که ریاست جلسه را به عهده داشت، از جلسه اخراج شد و دیروز (۲۸ حمل) براساس پیشنهاد هیأت رییس و تصویب اعضای مجلس، برای ده روز از حضور در جلسه منع شد.

آقای قدیر که ریاست جلسه دیروز مجلس را هم به عهده داشت، گفت: «طبق فقره ب بند ۴ ماده ۷۲ اصول وظایف داخلی مجلس نماینده‌گان پیشنهاد می‌گردد که مدت ۱۰ روز محترم مشوانی در جلسات اشتراک ننماید.»

ادعاهای هر طرف «موضوع جدگانه‌یی» است که بعدا بررسی خواهد شد.

این دومین بار است که وظیفه عضو مجلس کشور به حالت تعلیق در می‌آید.

پیش از این، وظیفه ملالی جویا عضو مجلس پیشین به دلیل «اهانت» به مجلس و اعضای آن در (۳۱ ثور/ارپهشت ۱۳۸۶) تا آخر دوره کاری مجلس به تعلیق درآمده بود.

خانم جویا در یک مصاحبه تلویزیونی مجلس را به دلیل حضور فرماندهان جهادی و کسانی به گفته او ناقضان حقوق بشر، با «اصطبل» مقایسه کرده بود، اما آقای مشوانی بدون اظهار نظری در مورد آقای درانی یا عرفان‌الله عرفان دبیر مجلس، به آن‌ها حمله فیزیکی کرد.

آقای مشوانی لحظاتی پیش از آن‌که به آقای درانی حمله کند، به آقای عرفان حمله کرده و یخن‌اش را کشیده بود، چرا که او میکروفن او را به دلیل تمام شدن وقت و صحبت خارج از موضوع قطع کرده بود.

این نخستین بار است که یک عضو مجلس در صحن علنی مجلس به یک عضو کابینه افغانستان حمله فیزیکی می‌کند و به دلیل آن، ده روز از حضور در مجلس محروم می‌شود.

پیشتر آقای مشوانی به بی‌بی‌سی گفته بود هر تصمیمی که مجلس در مورد این اقدام او بگیرد، آن را خواهد پذیرفت.

این پیشنهاد با آرای اکثریت اعضای حاضر مجلس به تصویب رسید و آقای قدیر دلیل ارایه این پیشنهاد را «حفظ حیثیت مجلس نماینده‌گان» و «اجرای اصول وظایف داخلی» عنوان کرد.

محمداقبال صافی، نماینده ولایت کاپیسا گفت، قرار است عصر امروز آقای مشوانی با گروهی از نماینده‌گان مجلس به خانه آقای درانی برود و از او معذرت بخواهد.

آقای درانی پس از حمله آقای مشوانی، گفت که این نماینده ولایت کنر یک طرح عمرانی را برای سه سال «گروگان» گرفته و خواستار پرداخت ۲۰ درصد از هزینه این طرح است.

وزیر انکشاف دهات، همچنین گفت که آقای مشوانی اصرار داشته که یک فرد مورد نظرش در یکی از پست‌های دولتی مقرر شود، اما او با آن موفقیت نکرده است.

ظاهر قدیر گفت که آقای مشوانی هم «ادعاهایی» علیه آقای درانی دارد، اما توضیح نداد. آقای قدیر افزود که بررسی

درگیری هنوز هم در کندز جریان دارد

مسدود بود؛ اما کامه‌وال گفت که فعلاً تنها راه خان‌آباد مسدود است و متباقی راه‌های ولسوالی‌ها باز شده است.

در نخستین روز درگیری، پسته‌های پولیس محلی به در منطقه چارخاب شهر کندز به کنترل طالبان درآمد؛ ولی قوماندان زون ۸۰۸ اسپین‌زر کندز گفت که برای تصرف دوباره این پسته‌ها عملیات را آغاز کرده‌اند.

کامه‌وال همچنان گفت، دیروز ۱۲ تن را به اتهام تبلیغ برضد دولت، در این ولایت بازداشت کرده اند که امروز تحت تحقیق قرار می‌گیرند.

او افزود که این افراد پس از بازجویی، در صورت بیگناهی آزاد خواهند شد ولی در صورت همدستی با مخالفین به سارنوالی سپرده می‌شوند.

طالبان نیز با نشر اعلامیه‌یی از عملیات گسترده بر پسته‌های شهر و ولسوالی‌های کندز خبر داده و ادعا کرده‌اند که در نتیجه این عملیات در ولسوالی‌های امام صاحب، قلعه زال، خان‌آباد، چهاردره و دشت ارچی شماری از پسته‌ها را تحت کنترل در آورده و به نظامیان افغانستان تلفاتی را وارد ساخته‌اند.

مقامات امنیتی در کندز می‌گویند که درگیری میان نظامیان افغانستان و طالبان مسلح در این ولایت از روز گذشته تا کنون جریان دارد و در نتیجه این درگیری ۷۰ مخالف مسلح کشته شده و ۴۵ تن دیگر زخمی شده‌اند.

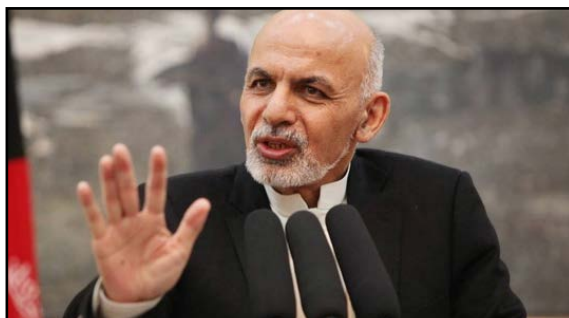
شیر عزیز کامه‌وال، قوماندان زون ۸۰۸ اسپین‌زر کندز به صدای امریکا گفت که طالبان پس از اعلان عملیات عمری می‌خواستند یکبار دیگر کندز را تصرف کنند و به همین هدف بر شهر و شماری از ولسوالی‌های این ولایت حملات‌شان را آغاز کردند.

جنرال کامه‌وال گفت که حملات طالبان عقب‌زده شده است و با کمک نیروهای هوایی، تلفات سنگینی به طالبان وارد گردیده است.

صبح روز جمعه راه خان‌آباد، امام صاحب، علی‌آباد و چهاردره به روی ترافیک

مقابله با دشمن اولویت تمام والیان است

غنی:

اظهار رضایت کرده و وضعیت امنیتی را قناعت‌بخش خوانده است.

بربنیاد خبرنامه ارگ ریاست جمهوری، رییس‌جمهور به تمام والیان دستور داده است که افزون بر تأمین امنیت، روی حکومت‌داری خوب، برنامه‌های

رییس‌جمهور غنی به تمام والیان دستور داده است که افزون بر تأمین امنیت، روی حکومت‌داری خوب نیز تمرکز کنند.

دفتر مطبوعاتی ریاست جمهوری افغانستان می‌گوید که آقای غنی دیروز در مرکز توحید از طریق ویدیو کنفرانس با تمام مسؤولان درجه اول و امنیتی ولایات صحبت کرده است.

آقای غنی از تمام مسؤولین در مورد وضعیت امنیتی و حکومت‌داری جویای معلومات شده و از عملیات‌های نظامیان افغانستانی در مقابل مخالفین مسلح

کارهای کوچک زنده‌گی را می‌سازند

زنده‌گی مانند یک مزرعه است که به مراقبت و نگهداری هرروزه نیاز دارد تا گل‌های آن را پرورش دهید و خارها و علف‌های هرز آن را بکنید و دور بباندازید تا هم‌چنان شاداب و باطراوت باشد. توجه داشته باشید که باید تعهدات و مسوولیت‌های خود را با علاقه و محبت انجام دهید تا هم خودتان از آن‌ها لذت ببرید و هم این لذت را به طرف مقابل منتقل کنید. در غیر این صورت، مسوولیت‌های زنده‌گی مشترک مانند کوهی بر دوش‌تان سنگینی خواهد کرد و روز به روز تحمل‌تان را کم‌تر می‌کند

تمام افراد کره زمین در هر شرایطی که ازدواج کنند، انتظار دارند روابطشان همواره گرم و صمیمی و دوستانه مانند روزهای نخست ازدواج باقی بماند. البته درباره بسیاری، رابطه گرم و محبت‌آمیز هم‌چنان در زنده‌گی مشترک جاری است و هیچ رازی نیز در این میان نیست. برخی افراد این مورد را ناشی از شانس افراد گوناگون می‌دانند؛ اما باید به جرات گفت که شانس هیچ تاثیری

در تحکیم روابط زنده‌گی مشترک ندارد. آن‌چه از اهمیت قابل توجهی برخوردار است، این‌که برخی زوجین می‌آموزند چه‌گونه از وقت و انرژی خود استفاده کنند تا توجه لازم را به زنده‌گی مشترک و روابط دوجانبه داشته باشند و از طرفی برای استقلال خود و همسرشان نیز ارزش قایل شوند. گفتنی است زنده‌گی دلپذیر ایجاد نمی‌شود، مگر این‌که هر روز به آن توجه شود.

حقیقت این است که طلا و جواهر و گل‌های زیبا نیستند که زنده‌گی را می‌سازند، بلکه چیزهای کوچک نقش قابل توجهی در بهبود و تحکیم روابط دوجانبه دارند: همین‌که همسران هر روز صبح برای شما چای درست می‌کند و شما یخچال را چک می‌کنید که اگر میوه مورد علاقه او تمام شده، دوباره برایش بخرید؛ و همین‌که عصر روز تعطیل را برای با هم بودن خالی می‌گذارید و هیچ برنامه شخصی برای آن زمان تعیین نمی‌کنید. بکوشید به جای این‌که صرفاً همسر یک‌دیگر باشید، یک دوست خوب برای همسران باشید. وقتی همه چیز خوب پیش برود یا بد، باز هم کنار یک‌دیگر باشید و بکوشید از زمان خود بهترین بهره را ببرید. و زمانی که یکی از شما اشتباه کرد، صرف‌نظر از بزرگ یا کوچک بودن اشتباه، بتوانید او را ببخشید. این‌گونه، زنده‌گی مشترک خود به خود دل‌پذیر خواهد شد. زنده‌گی مانند یک مزرعه است که به مراقبت و نگاه‌داری هرروزه نیاز دارد تا گل‌های آن را پرورش دهید و خارها و علف‌های هرز آن را بکنید و دور بباندازید تا هم‌چنان شاداب و باطراوت باشد. توجه داشته باشید که باید تعهدات و مسوولیت‌های خود را با علاقه و محبت انجام دهید تا هم خودتان از آن‌ها لذت ببرید و هم این لذت را به طرف مقابل منتقل کنید. در غیر این صورت، مسوولیت‌های زنده‌گی مشترک مانند کوهی بر دوش‌تان سنگینی خواهد کرد و روز به روز تحمل‌تان را کم‌تر می‌کند. پرداختن به مسایل هرچند کوچک، می‌تواند گام‌های بلندی به سوی خوش‌بختی شما در زنده‌گی تلقی شود. حداقل روزی یک‌بار از یک‌دیگر تشکر کنید.

دینوری، نویسنده کتاب اخبار الطوال، می‌خواند، نویسنده کتاب روضة الصفا و... نیز باور نداشتند که علاوه بر بیان و ذکر روایت‌ها، مقایسه، بررسی و تحلیل آنها نیز در زمره وظایف یک تاریخ‌نگار باید به شمار آید، از این رو است که آثار این نویسندگان نامدار تاریخ بیشتر به وقایع‌نگاری‌های خشک و بی‌روح می‌ماند که هیچ نظر عقلی در آنها دیده نمی‌شود.

ابن خلدون به خردگیری از این روش‌ها پرداخت و با صراحت بیان کرد: «اگر مورخ به نقل اخبار و روایات بسنده کند و قواعد سیاست و طبیعت تمدن و احوال اجتماعات بشری را در معرض داوری و ارزیابی نیاورد و به نقل صرف اعتماد ورزد، چه بسا که از غلط و انحراف مصون نماند.» از رهگذر رسوخ چنین تفکری در ذهن ابن خلدون بود که او برای نخستین بار از نظریه تکامل تاریخی و تأثیر محیط و عوامل اخلاقی و معنوی سخن راند. او همچنین روشنگرانه و نواندیشانه تلاش کرد تا قوانین و قواعدی برای تحول، تکامل، رکود و سقوط جوامع بشری و دولت‌ها بیابد. او یاری آن یافت نه تنها دیدی تازه برای تاریخ، بلکه علمی نوین برای تاریخ یعنی، فلسفه تاریخ، به وجود آورد.

با تمام این اوصاف، آنچه موجب شگفتی افزون می‌شود، آن است که ابن خلدون در مجلدهای دوم و سوم العبر پا را فراتر از چارچوب تمدن خود و اسلاف شناخته شده و معروف خویش نگذاشت. زیرا به دلیلی که مشخص نیست، در این دو جلد به تاریخ به آن‌گونه که باورش بود، ننگریست و با نگارش تاریخ به روش مورخان ازمه پیشین و بسنده کردن به نقل روایت‌ها بدون استنتاج‌های منطقی و برهانی، به تمامی باورهای خود در مورد تاریخ و فلسفه آن پشت پا زد. نیازمند یادکرد است، وجود کاستی‌های فراوان در کتاب‌های دوم و سوم ابن خلدون، به هیچ وجه از ارج و مقام علمی او نمی‌کاهد، زیرا به هر حال او در مقدمه خویش نمونه برجسته‌ای از ذهن منظم و تاریخ‌نگر را عرضه کرد که عوامل مادی و معنوی تمدن، روند زندگی اجتماعی و تحلیل پدیده‌ها و فرآیندهای تاریخی را نشان می‌داد و در آن از بحث و تحقیق در مبانی معنوی و خاستگاه‌های مادی تمدن گرفته تا جستجو و دقت در روان آدمی و تأثیر تعلیم و تربیت و اصول شناخت علل ظهور و سقوط دولت‌ها و اقوام سخن به میان می‌آمد. حکمت نظری ارائه شده توسط ابن خلدون در زمینه تاریخ نه تنها بر واقع‌بینی مبتنی است، بلکه کاربرد عملی نیز دارد. زیرا تأمل در رویدادهای تاریخی که پیشنهاد ابن خلدون است، تدبیر و دوراندیشی را سبب می‌شود و همچنین موجب می‌گردد که دانش تاریخی در برنامه‌های اجتماعی انسان، کارایی ویژه‌ی بیابد و تاریخ‌شناس به کارشناسی هشداردهنده تبدیل شود.

نگرش این‌چنینی به تاریخ از سوی ابن خلدون، سبب شد که بعدها و با شروع دوران نوین، بسیاری از بزرگان عرصه علوم انسانی از جمله کلود کاهن، هامیلتون آر گیب، عبدالحسین زرین‌کوب، برنارد لویس، محسن مهدی و فرانتز روزنتال او را بستایند و حتی بسیاری دیگر، او را نخستین بنیانگذار علم‌هایی چون عمران، جامعه‌شناسی و صد البته پدر فلسفه تاریخ بپندارند. به عنوان پایانی بر این کوتاه گفتار، نحالی از لطف نیست اگر گفته آید که طریقه ابن خلدون در تبیین تاریخ بر آنچه یونانیانی چون توسیدید (درگذشته به سال ۴۰۰ پیش از میلاد)، می‌شناختند، برتری بارز داشت. درحقیقت، شیوه‌ی که ابن خلدون در تحقیق فلسفه تاریخ و اسباب و علل ظهور تمدن و توحش پیش گرفت، در اروپا هم به تقریب تا پیدایش ژان باتیست ویکو (درگذشته به سال ۱۷۴۴ میلادی) همانندی نیافت. بی‌گمان اگر هر در، آگوست کنت و هربرت اسپنسر با آثار و آرای ابن خلدون آشنایی یافته بودند، برآیند پژوهش‌های شان رنگ و شکلی دیگر داشت.

که امروزه به «تاریخ ابن خلدون» اشتهار دارد. این کتاب ارزشمند که نگارش آن در دهه‌های پایانی سده ۸ هجری انجام پذیرفت، از جمله مهم‌ترین و ارزشمندترین مجموعه‌های مفصل تاریخ عمومی به شمار می‌آید؛ اما با وجود این، ارزش و اعتبار آن تنها وابسته به مطالب تاریخی نیست، بلکه نوع نگاه نویسنده که ابن خلدون به مسأله تاریخ داشته و رابطه‌ی که او تلاش کرده بین تاریخ با جغرافیا، فرهنگ، جامعه، دولت و... بیابد، فراز و رفعتی ستودنی و شایسته به آن می‌بخشد.

ابن خلدون کتاب خود را «العبر» نام نهاد تا هویدا سازد تا چه اندازه به تاریخ و تجربه آن (عبرت) اهمیت می‌داده است. العبر، خود بر سه کتاب مجزا مشتمل می‌شود. کتاب نخست، همان است که امروزه «مقدمه ابن خلدون» نام دارد و اشتهاری عالم‌گیر و روزافزون برای نویسنده‌اش تدارک دیده است. ملاحظات ابن خلدون در این کتاب، در روش و فلسفه تاریخ، در تاریخ‌نگاری اسلامی و حتی تاریخ‌نگاری اروپا تا پیش از سده‌های اخیر، یک استثناست. مقدمه ابن خلدون، نظام فکری او را نمایان می‌سازد و نشان می‌دهد که از منظر او در امور تاریخی، از سویی باید رابطه علت و معلول را همواره در نظر داشت تا مسیر و معنای جریان‌ها و رخدادهای تاریخی را به درستی دریافت (استدلال و رابطه عرضی) و از دیگر سو، باید به عبرت و تجربه تاریخ به منزله پلی نگریست که انسان را از ظاهر به باطن رهنمون می‌شود و مراتب فهم امور را نمایان می‌کند (استدلال و رابطه طولی).

در مقدمه ابن خلدون گاهی مطالبی دیده می‌شود که فکر او را به سنت‌های تاریخ‌نویسی باستانی یونان و روم نزدیک می‌کند، ولی هیچ سند معتبری درباره شناسایی مستقیم وی از این سنت‌ها در دست نیست و در ضمن از جهات بسیار دیگر هم به نظر می‌رسد که او در کار خود بیشتر آغازگر و پیشرو بوده است، نه دنباله‌رو. آنچه آشکار می‌نماید، طرز تفکری چنین در نگارش تاریخ در کل دنیای متمدن آن روزگار، واجد پیشینه‌ی چندانی نبود و بسیاری از تاریخ‌نویسان، حتی مورخان نامی مسلمان و از جمله طبری، نگارنده مجموعه عظیم و ارزشمند تاریخ طبری، بلاذری، مولف کتاب معتبر فتوح البلدان، خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی، مولف دائرةالمعارف تاریخی عظیم جامع‌التواریخ،

پدر فلسفه نوین تاریخ

سورنا گیلانی

ابوزید عبدالرحمن بن محمد، نامور به ابن خلدون (۸۰۸ - ۷۲۲ ه. ق)، از بزرگ‌ترین مورخان و نام‌دارترین فیلسوفان مسلمان در گستره زمانی به وسعت تمام تاریخ به شمار می‌آید. او نویسنده کتاب مشهوری با عنوان «العبر و دیوان المبتدا و الخبر فی ایام العرب و العجم و البربر و من عاصرهم من دوی السلطان الاکبر» است

چراغی که استاد قاسم افروخته است

صبور الله سپاه سنگ

یادنامه کمتر هنرمند بخش موسیقی افغانستان به اندازه داستان زنده گی و کارنامه هنری استاد قاسم در نشست‌ها و رسانه‌ها بازتاب یافته است. افزون بر درخشش نخستین جرقه‌های هنری در دوازده ساله گی، چگونه گی برخورد این هنرمند اندیشمند با دربار شاهان نیز در پیوند با مردم، بزم‌های موسیقی، گستره سیاست، دوستان و خانواده او را جایگاه بلندی بخشیده است.

قاسم نوجوان دو زمینه هم‌زمان برای فراگرفتن آموزش داشت: رفتن به مدرسه مسجد علیای شهر کابل و نشستن کنار پدر در بارگاه امیر عبدالرحمان. نامبرده در آموزشگاه با خواندن حافظ و سعدی و مبادی فصاحت و بلاغت سرگرم می‌شد و در حضور سلطان با شنیدن ساز و سرود.

در این میان، سنگینی و سهمگینی فضای شاهانه چیره بر بزم موسیقی را نمی‌توان نادیده گرفت. آنانی که برای هنرنمایی به حضور سلطان راه می‌یافتند، از هنرمندان موسیقی کلاسیک تا دسته‌های موسیقی محلی، با آماده گی بیشتر سخت‌کوشانه می‌پرداختند، زیرا می‌دانستند که کوچک‌ترین نارسایی در کار درسرها و خطرهای بزرگ خواهد داشت.

پس از پرورش هوش برای یادسپاری شعر، آشنایی فطری با اوزان عروضی و جا افتادن آن‌ها در پرده‌های ساز، دوران فراگیری رموز پیشرفته موسیقی رسید. او در این گستره هم بخت بلند داشت، زیرا در دامان خانواده هنرمند بار آمده بود و سدی در پیش رو نمی‌دید. آموزش ساز نزد پدر و شاگردی در پیشگاه بزرگان در افغانستان و هندوستان، او را گام به گام در این راه یاری رساند.

استاد قربان‌علی در نقش نخستین رهنمای رسمی در آشنا ساختن قاسم جوان با موسیقی بومی افغانستان، ترانه‌های کهن کابلی و همگونی‌ها و ناهمگونی‌های موسیقی درون‌مرزی از یک گوشه تا گوشه دیگر، چشم‌گیرتر از رهنمایان دیگرش پنداشته می‌شود.

شناخت و نزدیکی با سرودپردازان هم‌روزگار مانند مولانا خال محمد خسته، استاد عبدالحق بیتاب، ملک‌الشعرا قاری عبدالله و ... برنامه دوم زنده گی استاد قاسم بود. پیامد همچو نشست‌ها، گرایش به سروده‌های بیدل و آهنگ ساختن روی غزل‌های اوست.

قاسم افغان با گذر از دوران هنرنمایی - بیشتر بیدل‌خوانی - در بارگاه امیر حبیب‌الله که موسیقی را نیکو می‌دانست، با شهزاده امان‌الله پیوند آشنایی، سپس رشته استادی - شاگردی و در فرجام پیمان دوستی یافت. شهزاده که پنهان از دیده‌گان پدر موسیقی می‌آموخت، هنگام فرمانروایی، با سپاس فراوان استاد قاسم را ارج می‌نهاد. صدیق قیام نگارنده کتاب «از صدا تا آهنگ» می‌نویسد: «شاه امان‌الله استاد قاسم را مانند وزرای کابینه همیشه در کنار خود می‌نشاند.»

استاد قاسم در نیمه نخست دهه ۱۹۲۰ موسیقی معاصر افغانستان را کارشناسانه تهادب گذاشت و با گزینش راهی که تا امروز به نام «سبک قاسمی» یاد می‌شود، آغازگر فصل نوینی گردید. او افزون بر آفرینش‌های ناب و استوار بر قواعد موسیقی کلاسیک که در مایه‌های ساز افغانی جلوه‌گر بودند و کارشناسان هند آن‌ها را با نشانی «ژانرهای موسیقی افغانی» می‌شناختند، موسیقی افغانی و معیاری دربار را نیز شکل بخشید، در بهبود و بازخوانی آهنگ‌های فولکلور بی‌دریغانه کوشید و با آوردن بهترین یادگارها در دربار، آن‌ها را نه تنها از فراموشی بازداشت، بلکه پایداری بیشتر بخشید، زیرا در ادای آهنگها رنگ و هوای فرهنگ چهار گوشه افغانستان را نمایان می‌ساخت و نمی‌گذاشت بر ارزش و اصالت ریشه‌ها غبار نشیند.

«زلیخا دارم و دارم زلیخا»، «شیرین جان همدم من»، و «آهسته برو، ماه تابان آهسته برو» یادگارهای شگوفان همان دوران اند. البته «استا برو» که از گذشته‌های دور همواره به آواز بانوان خویشتاوند یا نزدیکان عروس و داماد زمزمه می‌شد، نخستین بار در جشن عروسی خواهر شاه امان‌الله از سوی استاد قاسم خوانده شد. پس از آن هم، بانوان و هم مردان آوازخوان تا امروز آن را زیب بزم پیوند دل‌ها و خانواده‌ها می‌سازند.

زبانزد تاریخ‌نگارهاست.

بخش بزرگی از کارنامه هنری استاد قاسم نقش آموزشگرانه اوست، زیرا در پهلوی روشن نگه داشتن فانوس هنر در خانواده و انتقال این امانت سترگ به سه فرزند هنرمند (استاد یعقوب قاسمی، استاد یوسف قاسمی، استاد آصف قاسمی)، آموزش و پرورش شاگردانی چون استاد محمد عمر، استاد نبی گل، استاد رحیم گل، استاد رحیم بخش، استاد شیدا، استاد صابر، سردار سمیع سراج، شاه ولی ولی، آقا محمد سلام، عبدالشکور، طلا محمد، غلام نبی، گل محمد، محمد صابر، عبدالواحد، میرزا نظر، ماما باقی، میرزا غلام حیدر، حافظ محمد اکبر، میرزا محمد شریف و چند تن دیگر را متعهدانه روی دست گرفت. او با این کارش نمایاند که هنر نمی‌تواند و نباید در انحصار فردی یا خانواده گی محدود بماند.

عبدالوهاب مددی آوازخوان و آهنگ‌ساز شناخته شده کشور در کتاب «سرگذشت موسیقی معاصر افغانستان» می‌نویسد: «... استاد قاسم موسیقی دان جامعی بوده، در تمام شقوق موسیقی حق استادی داشته و جنبه‌های فنی و احساسی موسیقی را حین سرودن مراعات می‌کرد. در سرودن راگ، راگنی، تهمری، خیال، غزل، ترانه و حتا طرزهای روستایی، پشتو و دری علی‌السویه گوی سبقت را از استادان معاصرش ربوده بود. در خواندن راگها و انواع طرزهای مخصوص موسیقی هندی در بسی کنفرانس‌های موسیقی در هند در کنار سایر استادان به صفت یک استاد موسیقی استقبال می‌شد.»

به گفته وحید قاسمی آهنگ «باز می‌بینمت ای گل به هوای دیگری»، آهنگی است از استاد قاسم. پس از چندی، این پارچه با اندک دگرگونی در ضرب موسیقی روی شعر «یار دمی بشنو این ناله و افغان من» به آواز استاد شیدا خوانده شد. بار سوم، همان آهنگ با کمترین دست‌کاری در سال ۱۹۸۱ با تصنیف «میرے انگن ے می ۵ تم ۱۵ را کیا کام ہے؟» کمپوز کلبانچی آندجی آهنگ‌ساز نامور هندوستان وانمود گردید، بدون آن‌که نامی از استاد قاسم گرفته شود.

چند دهه سال از مرگ این هنرمند بزرگ می‌گذرد و «سبک قاسمی» همچنان خواننده‌گان، پیروان و خواننده‌گان فراوان دارد.

باری خواهر شاه امان‌الله از استاد قاسم خواسته بود که از رفتن و آواز خواندن در محافل مردم دست کشد و در برابر دستمزد بیشتر، همیشه در حریم دربار باشد. او در پاسخ گفته بود: «رفتن من به محافل از بهر توقعات مادی نیست. اگر نروم و موازنه را درست حفظ نکنم، فاصله‌ام با مردم زیاد خواهد شد. خواهند گفت: قاسم تنها خواننده دربار است»

آهنگ‌های پشتو، به‌ویژه از دامنه‌های جنوب (هیرمند، قندهار و پکتیا) و دره‌های مشرقی (ننگرهار، کنر و لغمان) به خواست و تدبیر میهن‌دوستانه استاد قاسم به حریم دربار راه یافتند و از آن‌جا به کانون‌ها و بزم‌های هنری پایتخت و شهرهای دیگر گسترانده شدند.

پارچه‌های «شاه لیلای بی‌وفایی کا»، «زر زری چپنه»، «د پیر بابا سلام»، «خوست کی گرمی ده»، «گل بیو خوب می‌راغی» و ... شمار اندکی از نمونه‌های بسیار اند.

استاد قاسم که از روابط نیک اجتماعی با لایه‌های گوناگون مردم برخوردار بود، به هواداران تصوف و عرفان حرمت و ارادت خاص داشت و می‌دانست که آرایه موسیقی سنجیده و سنگین با حال‌وهوای روحانی و خانقاهی پذیراتر می‌آید. به گفته مولانا خسته «...استاد به فقرا و مجاذیب ارادت داشت، مخصوصاً به مولوی صاحب سرای زر داد که مرد فقیر و تارک‌الدنیا بود و قبرش در جوار مقبره تیمورشاه است.»

می‌گویند، باری خواهر شاه امان‌الله از استاد قاسم خواسته بود که از رفتن و آواز خواندن در محافل مردم دست کشد و در برابر دستمزد بیشتر همیشه در حریم دربار باشد. او در پاسخ گفته بود: «رفتن من به محافل از بهر توقعات مادی نیست. اگر نروم و موازنه را درست حفظ نکنم، فاصله‌ام با مردم زیاد خواهد شد. خواهند گفت: قاسم تنها خواننده دربار است.»

حماسه‌سرایی ویژه گی برجسته گره خورده به نام استاد قاسم است. آهنگ‌هایی چون «مکتب ماست جای استقلال»، «ناز دارد بی‌سر و سامانیم»، «شنیدم مادری می‌گفت» و رخداد پرآوازه رویارویی سیاسی/فرهنگی استاد با هنری دبس (سفیر بریتانیا در افغانستان) و واداشتن او به بازخوانی ترانه آزادی‌خواهانه «استقلال» تا امروز

سکوت «مذبوحانه» کابل

هارون مجیدی

آگاهان از سیاست نامشخص دولت افغانستان قبلاً پاکستان به شدت انتقاد می‌کنند. آنان ضمن زیر پرسش بردن مذاکرات چهارجانبه صلح، باور دارند که اسلام‌آباد در این مذاکرات مثل گذشته همکاری صادقانه نخواهد کرد. این آگاهان، بخش کلان مشکل را به گردن مقام‌های حکومت افغانستان می‌اندازند. آن‌ها همچنان می‌گویند که شورای صلح نسبت به نفع افغانستان، بیشتر به نفع پاکستان کار کرده و به چهره‌های سیاه قدسیت بخشیده است. این درحالی است که حکومت به شکل محتاطانه‌ی به همکاری پاکستان در مذاکرات صلح خوشبین است. عزیز رفیعی، رییس مجتمع جامعه مدنی افغانستان در گفت‌وگو با روزنامه‌ماندگار می‌گوید: پاکستان هنوز هم در صدد امتیازگیری از درون نظام سیاسی افغانستان است و با مهره‌های کلانی که دارد، می‌کوشد در هر قدم مذاکرات امتیازهای بیشتری به دست آورد.

به گفته‌ی رییس مجما: گسترش جنگ، تمویل و تجهیز حلقات تروریستی و فرستادن گروه‌های تروریستی آسیای مرکزی و آسیای میانه در کنار چینی‌ها و اوغورها در افغانستان، نشان از آن دارد که دولت پاکستان به صورت منظم همه نیروها را جابه‌جا می‌کند.

آقای رفیعی می‌افزاید: دولت پاکستان در تمامی مذاکرات، همواره در تلاش بوده که اگر یک قدم عقب می‌آیند، سه قدم باید به پیش بگذارند، در طول تاریخ به همین شیوه با مردم افغانستان معامله کرده‌اند.

گذشته از این موارد، آقای رفیعی به این باور است که درایت سیاسی در درون نظام افغانستان هم به‌خاطر وابسته‌گی‌ها و محاصره‌شدن نیروهای غیرپاکستانی، محدود شده است. به گفته

او: موضع‌گیری نظام سیاسی افغانستان در برابر تهاجمات و نفوذ پاکستان، مذبوحانه است. آقای رفیعی تأکید می‌کند: «از یک‌طرف دولت مردان افغانستان به صورت مستدام به پاکستان حیثیت و امتیاز می‌دهند و در مقابل، به مردم خود خیانت و قتل عام می‌کنند». به باور آقای رفیعی، روشن نبودن استراتژی صلح در میان مسوولان حکومت سبب ناکامی و نتیجه نداشتن این پروسه شده است. آقای رفیعی خاطر نشان می‌کند: «فکر می‌کنم، دولت افغانستان تا هنوز مصمم نیست تا در برابر پاکستان موضع‌گیری داشته باشد و موقف خود را اعلام کند».

رییس مجما با انتقاد از کارکرد گذشته شورای عالی صلح اظهار داشت: شورای صلح نسبت به نفع افغانستان بیشتر به نفع پاکستان کار کرده و به چهره‌های سیاه قدسیت داده‌اند.

از سوی هم، علام فاروق مجروح عضو مجلس نمایندگان به این باور است، تا زمانی که مشکلات آبی و ارضی خود را که یک چالش تاریخی میان دو کشور افغانستان و پاکستان است حل نکنیم، به هیچ عنوان به صلحی دست پیدا نمی‌کنیم.

آقای مجروح افزود: «دولت افغانستان همواره کلوخ زیر پا گذاشته تیر شده است و پیوسته تلاش کرده تا با نشست‌های تشریفاتی و امتیاز دادن، گفت‌وگوهای صلح را به پیش ببرد که هیچ نتیجه هم در پی نداشته است».

این عضو مجلس بیان کرد: پاکستان هرگز نمی‌خواهد صلح به افغانستان بیاید، نشست‌های چهار جانبه هم که صورت گرفته جز ضیاع وقت، مصروف ساختن دولت و آماده‌سازی طالبان به حمله‌های بیشتر سودی نداشته است.

آقای مجروح اظهار کرد: حکومت افغانستان باید راهبرد خود را تغییر دهد، یا خود مستقیم با طالبان

وارد گفت‌وگو شود و یا هم از طریق کشورهای متحد افغانستان بالای پاکستان فشار وارد کنند تا مشکلات تاریخی ما با پاکستان را حل کنند.

پیش از این پاکستان در چهارمین نشست چهار جانبه که با اشتراک نماینده‌های افغانستان، پاکستان، چین و ایالات متحده آمریکا پیرامون صلح افغانستان در کابل برگزار شد، تعهد کرد که در ماه مارچ سال جاری طالبان را به‌خاطر گفت‌وگوهای صلح آماده می‌سازد، اما این تعهد پاکستان تا هنوز عملی نشده است.

اما حکومت افغانستان می‌گوید، بر اساس تعهد اسلام‌آباد، قرار است طالبان در دور بعدی نشست چهارجانبه در مذاکرات حضور بیابند.

دواخان مینه‌پال، معاون سخنگوی ریاست‌جمهوری افغانستان گفته است، با آن‌که پاکستان در دور چهارم نشست چهار جانبه صلح تعهد کرده بود که در دور بعدی این نشست طالبان را آماده می‌سازد تا با حکومت افغانستان داخل مذاکره شوند، اما تا کنون این تعهد از سوی پاکستان عملی نشده است.

به گفته‌ی معاون سخنگوی ریاست جمهوری، ما محتاطانه خوشبین هستیم و آرزو داریم که پاکستان این بار همانند گذشته‌ها از تعهداتش کناره‌گیری نکند.

معاون سخنگوی ریاست جمهوری خاطر نشان می‌کند، اگر اسلام‌آباد بر بنیاد وعده خود، طالبان را در دور بعدی نشست چهار جانبه به میز مذاکرات نکشاند، ممکن اعتماد که اکنون بالای پاکستان صورت گرفته با چالش روبه‌رو شود. دولت افغانستان گفته است که تا هنوز تاریخ دقیق برگزاری نشست پنجم روشن نشده، اما میزبان آن پاکستان خواهد بود.

بحث مذاکرات صلح در شرایطی مطرح می‌شود که جنگ به گونه بی‌پیشینه‌ی در کشور تشدید شده است.

وزیر تحصیلات عالی: درخواست تبدیلی دانشجویان به هیچوجه پذیرفته نمیشود

فریده مومند، وزیر تحصیلات عالی کشور می‌گوید که این وزارت هیچ‌گونه درخواست تبدیلی دانشجویان از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر را نمی‌پذیرد.

وزیر تحصیلات عالی که به‌منظور پاسخ‌گویی در مورد تبدیلی‌های دانشجویان و چگونگی اعلام نتایج کانکور به نشست دیروز (شنبه ۲۸ حمل) مجلس نمایندگان فرا خوانده شده بود، تأکید ورزید که هیچ‌گونه درخواست تبدیلی دانشجویان پذیرفته نمی‌شود.

شماری از نمایندگان مجلس می‌گفتند که برخی از دانشجویان به‌ویژه دانشجویان دختر نمی‌توانند در ولایات غیر از ولایت‌های مربوطه‌شان تحصیل کنند و وزارت تحصیلات عالی باید در قسمت تبدیلی آنان توجه ویژه کند.

اما بانو مومند افزود: «انتخاب رشته و دانشگاه توسط دانشجویان رضایت‌مندانه بوده و نیز در زمینه قبل از برگزاری کانکور بارها به شاگردان آگاهی داده شده و ابلاغ گردیده که پس از اعلام نتایج کانکور حق درخواست تبدیلی را ندارند؛ بنابراین، هیچ تبدیلی اجرا نمی‌شود». مومند خاطر نشان کرد: حالا اگر وزارت تحصیلات عالی به درخواست‌های تبدیلی دانشجویان پاسخ مثبت داده شود، شماری از صنف‌ها در دانشگاه‌های برخی ولایات خالی می‌شوند و صنف‌ها در برخی ولایات دیگر بالاتر از ظرفیت آن می‌گردد.

وزیر تحصیلات عالی در پاسخ به این سوال که برخی از دانشجویان در رشته‌های خلاف میل‌شان کامیاب شده‌اند، گفت: «دانشجویانی که نمرات‌شان برای رشته مورد نظر بسنده نبوده، کمیته کانکور برای جلوگیری از ناکامی آنان را به رشته‌های غیردلخواه‌شان آن‌ها را معرفی کرده‌اند».

خانم مومند در این مورد گفت: ارزیابی سیستم‌های گذشته و تغییرات مثبت در کمیته کانکور سبب شده است که این روند شفاف به پیش برده شود.

نماینده‌گان مجلس از شفافیت در روند کانکور ۱۳۹۴ استقبال کردند.

در امتحان کانکور سال ۱۳۹۴ حدود دوصد هزار داوطلب اشتراک کرده بودند که تعداد ۵۸۳۱۰ نفر در دانشگاه‌های دولتی و ۶۴۵۰۰ نفر در موسسات نیمه عالی دولتی معرفی شده‌اند. وزارت تحصیلات گفته است که حدود ۴۰ هزار داوطلب دیگر هم واجد شرایط ورود به موسسات تحصیلات عالی خصوصی دانسته شده‌اند.

افزایش روابط طالبان و القاعده

با یک سازمان دهشت‌افکن تلقی نمی‌کند درحالی‌که تحریک طالبان پاکستان، القاعده و شبکه حقانی شامل فهرست سازمان‌های دهشت‌افکن خارجی ایالات متحده می‌باشد.

با القاعده و شبکه حقانی نزدیک شده‌اند، که ملا منصور مشروعی ملا عمر را در میان جنگجویان طالب ندارد.

انتظار می‌رود این ارزیابی قوماندان جدید نیروهای بین‌المللی در افغانستان طرح کاهش سربازان امریکایی در سال آینده میلادی را تغییر دهد. براساس طرح واشنگتن، قرار است شمار نیروهای امریکایی در افغانستان تا سال ۲۰۱۷ به نصف یعنی ۵۵۰۰ سرباز کاهش یابد.

جنرال نیکلسن در حال حاضر، مصروف بررسی این طرح بوده و تا ماه جون امسال نتایج بررسی خود را به واشنگتن پیشکش خواهد کرد. قابل ذکر است که واشنگتن گروه طالبان افغانستان

جنرال جان نیکلسن، قوماندان جدید نیروهای بین‌المللی در افغانستان می‌گوید که بحران رهبری در گروه طالبان که پس از مرگ ملا محمد عمر، رهبر آن گروه به میان آمده است، سبب شده تا روابط طالبان با گروه‌های دهشت‌افکن خارجی چون شبکه القاعده نزدیک‌تر شود.

جنرال نیکلسن در یک مصاحبه با روتیزر گفته که ارتباطات طالبان با سازمان‌های که ایالات متحده آن را دهشت‌افکن تلقی می‌کند، تغییر کرده است.

جنرال نیکلسن همچنین افزود که در زمان حیات ملا عمر، طالبان از شبکه القاعده فاصله گرفته بودند، اما ملا منصور نتوانسته این فاصله را حفظ کند. آقای نیکلسن گفت به نظر او، طالبان به خاطری

سرنش پنتاگون به خاطر شکست پروژه «بز»

فرعی نظارت و تحقیق در سرویس نیروهای مسلح، برخی از بزه‌های نگهداری شده در انبار مزرعه به بیماری یون که مسری و مرگبار است، مبتلا شدند، که این بیماری می‌تواند تمام گله را از بین ببرد.

علاوه بر این، مزرعه مذکور بیش از حد کوچک بوده که جا برای چرای کافی وجود نداشته است.

جکی اسپیر، یکی از اعضای کنگره پس از بیان طنزی درباره این مساله گفت: ساخت ژاکت کرکی گرم نه کلیدی‌ترین پروژه برای بهبود وضعیت اقتصادی در افغانستان بوده و نه این پروژه در تخصص (پنتاگون) قرار داشت.

سپکو بارها پروژه "بز" ۶۱ میلیون دلاری را به عنوان یکی از نمونه‌های هدر رفتن بودجه در افغانستان و نشان‌دهنده رویکرد نامناسب امریکا برای توسعه اقتصادی در افغانستان اعلام کرده است.

واشنگتن حدود یک تریلیون دالر در مبارزه و بازسازی طول سال‌های حضورش در افغانستان صرف کرده است.

برخی از قانونگذاران امریکایی به دنبال بررسی و کنکاش در هزینه‌های هنگفت پنتاگون در راستای بازسازی افغانستان به خصوص ناکامی در پروژه چند میلیون دلاری "بز" برای بهبود نساجی در این کشور جنگ زده هستند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، جان سپکو، رییس اداره بازرسی امریکا برای بازسازی افغانستان موسوم به سیگار، درباره ابتکارعمل وزارت دفاع اعلام کرده است که گمان می‌رود بزه‌های ایتالیایی و تاجیک که قرار بود در مزرعه‌ی برای تولید منسوجات برای بهبود پارچه کشمیر افغانستان استفاده شوند، خورده شده‌اند! این مساله باعث تعجب سیاستمداران حاضر در پنل بررسی این مساله شد. با این حال، به گفته سپکو در شهادت کتبی خود به کمیته

فیسبوک نامه

کاه بخش نیکویی

جنگ تریاک، جنگ تروریسم جهانی با حمایت کشورهای غربی، جنگ برای بقا، سلطه طلبی شوونیسم برتری طلب، جنگ برای آخرت، جنگ برای بچه بازی و قومندان سالاری، سرانجام جنگ برای آزمایش سلاح ها و چرخش سرمایه خوابیده. خاورمیانه بزرگ با چنین بازی روبه رو است. بنابراین، به زودی خاموشی جنگ را در این منطقه به ویژه افغانستان امیدوار نباشید.

یادداشت: افغانستان یکی از پایگاه های جنگ امریکایی ها است، اگر شک دارید، قرارداد امنیتی کابل واشنگتن را بخوانید. سراپا گپ از جنگ و حمایت از دفاع است. صلحی و آرامشی در این متن نیامده و هیچ افق برای فردای بهتر نیامده است. سرانجام این که شمال باید به پایگاه جنگ ائتلاف امریکایی ها (انگلس، سعودی و ترکیه) مبدل گردد و دولت مرکز مدیریت این نبرد را بدوش دارد.

حشمت رادفر

فرمایشات آقای کرزی و کار «نامه» هایش...

موقعیت منحصر به فرد حامد کرزی در تاریخ معاصر افغانستان به او از جعل قانون اساسی گرفته تا انکار و جعل «دشمنان نظام»، از دل سوزی های عصیبت آمیز با ساکنان آن سوی دیورند گرفته تا مهندسی قلب سازمان یافته هرنوع انتخاباتی ساحه مانور داده بود. ایشان طلایی ترین فرصت های افغانستان برای خلق بسترهای ثبات، توسعه، وحدت ملی و هم پذیری را سخاوت مندانه به باد فنا دادند و اکنون با فرمایشات «ملی گرایانه» و ادا و اطوار «استقلال طلبانه» در نقش «رهبر ملی» عمل می کند. با گذشت زمان گلدسته های به آب داده شده توسط حامد کرزی پدیدارتر می شود. اما او همچنان «نماد وحدت ملی» در افغانستان است...

جناب کرزی به حدی در سیاست ورزی خیره بوده اند که هم اکنون صداهاتن از زندانیان طالب رها شده توسط ایشان، در «عملیات عمری» خون و آتش و خشونت را در این کشور فوران می دهند. دست یاران و وزیران با تدبیری که بکس های پول را به نیابت از کرزی با «امانت داری کامل» از استخبارات منطقه تحویل می گرفتند و قراردادهای کلان دولتی را بین نزدیکان شان «عادلانه» تقسیم می کردند، حالا شخصیت های ملی و سیاسی منتقد نظام اند و شماری هم در نقش ملیشه های آکادمیک تمامیت خواهی مشغول مقاله نویسی و راه اندازی کمپاین های فیسبوکی برای به حاشیه راندن گفتن تغییر نظام، بدنام سازی رهبران دولت وحدت ملی، به بن بست کشاندن پرونده های ملی مانند اصلاحات انتخاباتی و توزیع تذکره الکترونیکی در کشوراند...

خلاصه این که ردیای حامد کرزی در تمامی روندها و اتفاقاتی که برای زمین گیر کردن حکومت وحدت ملی انجام می شود، قابل مشاهده است. تعلل و وقت کشی رهبری دولت در جابه جایی چهره های تازه و کنار گذاشتن مهرها و موربان های فاسد و شبکه های مرتبط به کرزی در رده های بالای و میانی بیروکراسی حکومت، ناکاره گی و ضعف دستگاه خدمات عامه و فرسایش هرچه بیشتر اعتماد مردم نسبت به دولت وحدت ملی را در پی خواهد داشت.

نور الله ولی زاده

هر شهروند افغانستان حق دارد در مورد مشروعیت حکومت و عملکرد و رفتار امریکایی ها در افغانستان نقد و نظر داشته باشد، اما حامد کرزی و حواریون اش این حق را از خود سلب کرده اند.

او پنج سال دوم ریاست جمهوری را مدیون تقلب و حمایت امریکایی ها بود و بنابراین، اگر باز هم هدفش خاک زدن به چشم مردم نباشد، بهتر است گوشه یی بنشیند و نتایج «مشروعیت زدایی» های دوران حکم روایی اش را تماشا کند!

سخنی داد هائفا

در ایران دختر خردسالی به نام ستایش را کشته اند. فریاد همه ما بلند شده که چرا دولت ایران کاری نمی کند.

عجب انتظاراتی داریم ما. اگر نمی دانیم که جمهوری اسلامی ایران چه گونه رژیم است، سوال این است که پس از محیط سیاسی- اجتماعی و فرهنگی خود در آن منطقه چه را می دانیم؟ اگر می دانیم که آن رژیم چه گونه رژیم است، چه گونه انتظار داریم که به پرونده قتل ستایش رسیده گی کند و در این مورد در پی عدالت باشد.

دو نکته:

اولاً، کشورهای آن سمت عالم، به شمول ایران، ویرانند. هر روز نظیری از این جنایت را می بینیم. در این مورد بحث «ما افغانستانی ها و آن ایرانی ها» راه انداختن بیهوده است. ثانیاً، جمهوری اسلامی رژیم است که برای جان انسان ها ارزشی قایل نیست. یک دختر شش ساله افغانستانی که هیچ خیال این رژیم را از ریختن خون هزاران انسان ایرانی و غیر ایرانی نیز مشوش نمی شود. در رژیم کنونی ایران شما با نگاهی رویه رویید که همه چیز را فدای جمهوری اسلامی شیعی سرکوب گر- مرکزیت ولایت فقیه- می خواهد. معنای چنین موضعی این است که در مملکت هر اتفاقی که می افتد، جلوه یی از جلوه های زنده گی حیوانی به نام بشر است و اهمیتی ندارد. فقط آن چیزی اهمیت دارد که نسبتی با اقتدار ولی امر مسلمین و سلطه نظام سرکوب گر ولایت فقیه داشته باشد. شما فکر می کنید اگر فردا به گوش مسؤلان نظام لایبی برسد که ده نفر ایرانی بیست کودک افغانستانی را بپخته اند و خورده اند، آن مسؤلان نگران می شوند؟ در آن نظام جان آدمی ارزشی ندارد. دانستن همین یک نکته کافی است که داد از بیداد نطلبیم.

گشکول

جهان نا

دوشنبه و بیشکیک:

با افراطی گری مبارزه می کنیم

رییسان وزارت خانه های داخلی تاجیکستان و قرقیزستان برای مبارزه با فعالیت های فراملی تبهکاری و جنایی از جمله جلب افراد به فعالیت های افراطی و تروریستی به توافق رسیدند.

در چهارچوب اولین نشست رای زنی مشترک وزارت خانه های امور داخلی تاجیکستان و قرقیزستان توافق نامه جدید همکاری در امر مبارزه مشترک ضد جنایت های فراملی به امضا رسید.

رمضان رحیم زاده، و میلیس ترغنبایو، وزیران امور داخلی تاجیکستان و قرقیزستان در نشستی مطبوعاتی با اعلام این خبر گفتند: طی دو روز نشست مشترک دو طرف مسایل مربوط به گسترش همکاری های نهاد های نظامی و امنیتی و مبارزه مشترک با تروریسم، افراطی گری و قاچاق مواد مخدر بررسی شد.

نخستین رای زنی وزیران امور داخلی تاجیکستان و قرقیزستان در شهر گلستان (قیراقم سابق) در استان سغد طی روزهای پنجشنبه و جمعه هفته گذشته انجام شد.

در تاجیکستان فعالیت ۱۷ گروه و سازمان به اتهام فعالیت های افراطی تروریستی ممنوع شده است که در میان آن ها «سلفی»، «حرکت اسلامی ازبکستان»، «حزب التحریر»، «جماعت تبلیغ» و «داعش» نیز دیده می شوند.

در قرقیزستان با وجود این که از دو سال پیش فعالیت گروه داعش ممنوع شده است، اما هنوز مقامات این کشور در رابطه با جماعت تبلیغ موضع خود را مشخص نکرده اند.

از ۹۷۰ کیلومتر مرز مشترک بین تاجیکستان و قرقیزستان تاکنون فقط حدود ۵۱۹ کیلومتر علامت گذاری شده است و هزارگانهی درگیرهایی بین ساکنان مرزی دو کشور بر سر دسترسی به آب، زمین و چراگاه رخ می دهد.

شهروندان هر دو کشور حق دارند، بدون روادید به قلمرو هم دیگر وارد شوند، ولی گاها مقامات گمرک دو طرف از بازداشت شهروندان این کشورها به اتهام قاچاق سلاح و مواد مخدر خبر می دهند.

سازمان ملل:

تنها داعش از اختلافات عراقی ها سود می برد

هیات سازمان ملل برای کمک به عراق «یونامی» نگرانی عمیق خود را نسبت به بحران سیاسی دنباله دار در عراق ابراز کرد و از رهبران عراقی خواست، به گفت و گویی سازنده برای حل اختلافات شان بپیوندند.

جورج باستین، معاون نماینده ویژه دبیرکل سازمان ملل در عراق و قائم مقام رییس این هیات در بیانیهی عنوان داشت، این بحران تهدید می کند که نهادهای دولت فلج شوند و روحیه وحدت ملی تضعیف شود و در این در حالی است که تمامی تلاش ها برای مبارزه با داعش و اجرای اصلاحات و رشد اقتصاد و بازگرداندن حیات و نشاط به عملکرد دولت صورت می گیرد. او افزود: تنها طرفی که از دودستگی ها و آشوب سیاسی و همچنین از تضعیف دولت و نهادهای آن بهره می برد، داعش است و ما باید اجازه ندهیم که این امر رخ دهد. عراق از مرحله بسیار دشواری در تاریخ خود عبور می کند و در حال حاضر مهم این است که نمایندگان منتخب عراقی و رهبران سیاسی این کشور به روند مذاکراتی بپیوندند که با هدف دست یابی به راه حل هایی است که مبتنی بر اصول دموکراسی و قانون است.

معاون نماینده ویژه دبیرکل سازمان ملل در عراق نسبت به اجازه دادن به اختلافات سیاسی برای آن که به سمت طایفه گرایی نمود پیدا کنند، هشدار داد و خاطر نشان کرد: روند اصلاحات باید روندی باشد که به یک پارچه سازی طرف های کارآمد عراقی و نه متفرق کردن آن ها بینجامد.

انتقاد حقوق بشر امریکا و پارلمان

اروپا از نقض آزادی بیان در ترکیه

براساس گزارش سالانه حقوق بشری وزارت خارجه امریکا، اقدامات دولت حزب عدالت و توسعه مانند «مداخله دولت در آزادی بیان، اعمال اختیاری و سلبیهی قوانین و محافظت نکردن از شهروندان در جنوب شرقی ترکیه» باعث ایجاد تهدیدات بزرگی علیه آزادی حقوق شهروندان ترکیه شده است. طبق این گزارش، فشار وارده علیه آزادی بیان در ترکیه به عنوان یکی از مشکلات اصلی اجرای دموکراسی در این کشور اعلام شده است.

حقوق بشر امریکا در بخشی از این گزارش با اشاره به زندانی شدن خبرنگاران منتقد دولت و مورد ضرب و شتم قرار گرفتن آن ها توسط طرفداران دولت، آورده است: دست کم یک نفر از خبرنگاران توسط یکی از اعضای حامی دولت به طور فیزیکی مورد حمله واقع شده و زخمی شده است.

هم چنین این گزارش از افزایش شمار تعداد افراد دادگاهی شده به اتهام توهین به رجب طیب اردوغان، رییس جمهوری ترکیه ابراز نگرانی کرده است. هم زمان پارلمان اروپا نیز در گزارش جداگانه یی درباره نقض اصول دموکراسی در ترکیه هشدار داد.

کتی پیری، گزارش گر امور ترکیه در پارلمان اروپا با اشاره به تصویب قطعنامه یی درباره وضعیت داخلی ترکیه توسط اعضای پارلمان گفت: این پارلمان عمیقاً درباره نقض اصول مورد نیاز برای پیوستن به اتحادیه اروپا توسط دولت ترکیه ابراز نگرانی کرده است.

او با اشاره به این که آمارها نشان می دهد که نزدیک به ۴۰۰ هزار نفر از شهروندان ترکیه به دلیل درگیری ها در مناطق کردنشین در جنوب شرقی ترکیه آواره شده اند، گفت: درگیری ها در استان های کردنشین ترکیه ما را نگران کرده است.

پیری افزود: پارلمان اروپا خواستار برقراری هرچه سریع تر آتش بس میان دولت و حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) است.

تکواندو کار افغانستانی حریف

هانگ کانگی خود را شکست داد

سُمیه غلامی تکواندوکار افغانستانی، در نخستین رقابتش برای کسب سهمیه مسابقات المپیک ۲۰۱۶، حریف هانگ کانگی خود را شکست داد.

در این مسابقات دو روزه که صبح دیروز (۲۸/فروردین) در شهر مانیلای فلیپین آغاز گردید، تکواندوکاران کشورهای آسیایی، برای به دست آوردن سهمیه بازی های المپیک برازیل ۲۰۱۶ شرکت کرده اند.

غلام ربانی، رییس فدراسیون تکواندو کمیته ملی المپیک، گفت که سُمیه غلامی در وزن ۴۹ کیلوگرام، حریف اولش به نام (لام سیو وای) از هانگ کانگ را در مسابقات کسب سهمیه المپیک، با امتیاز طلایی شکست داد و راهی یک چهارم نهایی این رقابت ها گردید.

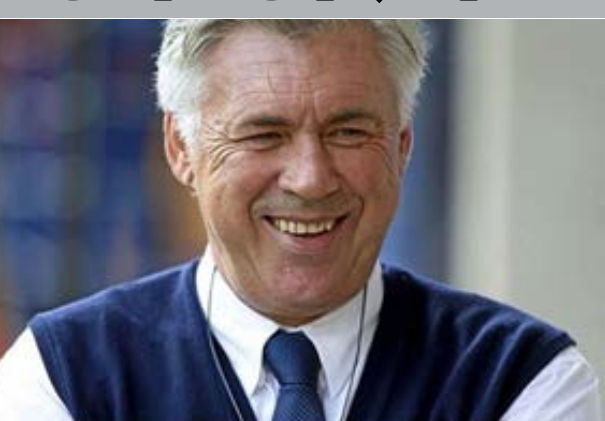
به گفته او، سُمیه در صورت شکست دادن حریف چینی خود، دو مسابقه دیگر نیز خواهد داشت.

براساس معلومات ربانی، تکواندوکاران افغانستان (نیلا احمدی، روح الله نیکپا و محمود حیدری) نیز برای کسب سهمیه المپیک ۲۰۱۶ برازیل در این مسابقات شرکت کرده اند و قرار است که امروز به رقابت پردازند. آقای ربانی همچنان گفت که برای کسب سهمیه، ورزشکاران باید در این مسابقات سه بُرد داشته باشند.

او بیان کرد، در مسابقات المپیک ۲۰۱۶ در برازیل که چهار ماه بعد برگزار می گردد، بر علاوه رشته تکواندو، ورزشکاران رشته های جُودو، بوکس، پهلوانی، وزن برداری و اتلتیک (دوش) نیز پس از اخذ سهمیه شرکت خواهند کرد.

به گفته او، روح الله نیکپا برای اولین بار در مسابقات المپیک ۲۰۰۸ و بعداً در سال ۲۰۱۲ شرکت کرد و در این مسابقات مدال های برنز را به دست آورد.

هشدار آنچلوتی به رئالی ها

سرمربی پیشین رئال مادرید به کهنشانی ها هشدار داد که اگر می خواهند فاتح لیگ قهرمانان شوند، باید اشتباهات خود را به حداقل ممکن برسانند.

رئال مادرید با بازگشت فوق العاده خود در بازی برگشت مقابل ولفسبورگ آلمان در دور برگشت از مرحله یک چهارم نهایی لیگ قهرمانان اروپا موفق شد، با پیروزی ۳ بر ۲ در مجموع دو بازی رفت و برگشت صعودش به مرحله بعد را قطعی کند. کهنشانی ها در مرحله نیمه نهایی باید به مصاف منچستر سیتی بروند که در دور قبل پاری سن ژرمن پرمهره را حذف کرده است.

کارلو آنچلوتی، در یادداشتی در سایت خبری «سینا اسپورتنس» چین، با اشاره به اشتباهاتی که رئال مادرید در بازی رفت مقابل ولفسبورگ مرتکب شد، نوشته است: در لیگ قهرمانان فرصت دومی به شما داده نخواهد شد. اگر رئال مادرید در مرحله نیمه نهایی لیگ قهرمانان اروپا دوباره مرتکب اشتباه شود، بازگشتش به بازی خیلی دشوارتر خواهد شد.

سرمربی پیشین رئال مادرید با اشاره به حذف بارسلونا از لیگ قهرمانان توسط اتلتیکو مادرید، یادداشت خود را این گونه ادامه داده است: اتفاقی که برای بارسا در مرحله قبل افتاد، نشان داد که دفاع از عنوان قهرمانی در لیگ قهرمانان چقدر دشوار است، حتی اگر بازیکنانی همچون مسی، نیمار و سوارز را در تیم خود داشته باشید.

آنچلوتی که تحت تأثیر عملکرد دیه گو سیمونو و شاگردانش قرار گرفته، در پایان یادداشت خود از اتحاد و نظم تاکتیکی اتلتیکو مادرید تعجبید کرده است.

DAILY

Mandegar

پولیو هیچ تداوی ندارد

قطره های واکسین پولیو اطفال تان را از معیوبیت دایمی محافظت مینماید

دو قطره واکسین پولیو به هر طفل هر بار الی ۵ سالگی

اطفال شما به واکسین بسیار ضرورت دارد

واکسین نمودن اطفال مریض، خوابیده و نوزاد هم لازمی است

نوزاد

طفل خوابیده

طفل مریض

- اگر طفل شما در دور کمباین از واکسین باز ماند، او را به زودترین فرصت به نزدیکترین کلینیک برای واکسین نمودن ببرید
- گرفتن سایر واکسینها که در کلینیک تطبیق میگردد نیز به طفل شما لازمی است، زیرا از چندین امراض کشنده جلوگیری مینماید

قطره های واکسین پولیو به هر طفل هر بار الی ۵ سالگی

- در روز های ملی واکسیناسیون از رضاکاران کمباین، برای اطفال سنین ۲ الی ۵ ساله، خویش تابلیت ضد گرم امعا یا روده ها نیز تقاضا نمایید.
- تابلیت ضد گرم امعا، گرم روده های اطفال شمار از بین میبرد و به این قسم از کمخونی جلسو گیری نموده و باعث نشوونموی سالم اطفال شما میگردد.

اگر کدام طفل شما در جریان کمباین از واکسین باز ماند، به زود ترین فرصت جهت واکسین نمودن به نزدیکترین مرکز صحتی ببرید.

